

Blir vi sjuka av jobbet?

feelgood[®]

Myt och verklighet bakom
de historiskt höga sjuktalen

Alla har rätt att må bra på jobbet

Feelgood har under åren 2008-2014 genomfört en omfattande enkätstudie om människors livssituation, hälsa, arbetssituation med mera. Den har aldrig tidigare publicerats, men i den här skriften presenteras för första gången några av studiens viktigaste slutsatser.

Studien baseras på enkäter med 140 frågor om hälsa, arbetsmiljö och livsstil som fångar upp både fysiska och psykiska skador och sjukdomar. Mycket av den arbetsrelaterade ohälsan är välbekant sedan länge; belastnings- och förslitnings-skador, värk men även psykisk ohälsa såsom stress. Dessa hälso- och arbetsmiljöproblem har vi inom företagshälsan väl beprövade metoder för att fånga upp, motverka, förebygga och rehabilitera.

Men ohälsan och sjukskrivningarna tycks bara öka. Regeringens prognos säger att sjukfrånvaron kommer fortsätta öka fram till prognosperiodens slut år 2019.

Feelgoods undersökning bekräftar bilden av att ökad psykisk ohälsa ligger bakom ökningen. Samtidigt tycks det inte vara press och stress i traditionell mening som ökar. Tvärt om förefaller upplevelsen av stress mycket stabil - den minskar rent av något i vår undersökning. Istället är det upplevelsen av bristande balans mellan jobb och privatliv, och känslan av oro och nedstämdhet som ökar.

Med den här undersökningen vill vi bjuda in till en bred diskussion om den ökande ohälsan. Vår övertygelse är att människors jobb inte behöver vara problemet utan tvärt om kan vara en del av lösningen. På arbetsplatsen ser man tidigt signaler om ohälsa och kan bidra till en lösning.

Man ska inte bli sjuk av att arbeta. Välkommen till en konstruktiv diskussion om hur vi kan ge alla möjlighet att må bra på jobbet!

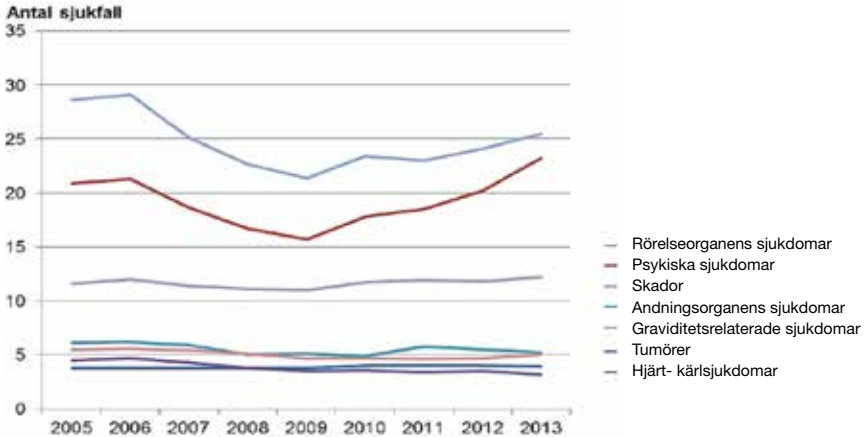
Joachim Morath
Vd, Feelgood

Feelgoods undersökning

- 150 000 personer har svarat 2008-2014.
- Stabilt underlag med 20 000 enkätsvar om året.
- 140 frågor som hälsa, arbetsmiljö och livsstil.
- Fångar upp orsakerna till ohälsa och sjukfrånvaro i syfte att sätta in åtgärder.
- Visar tydliga mönster och förändringar över tid.

Långtidssjukskrivningarna ökar igen

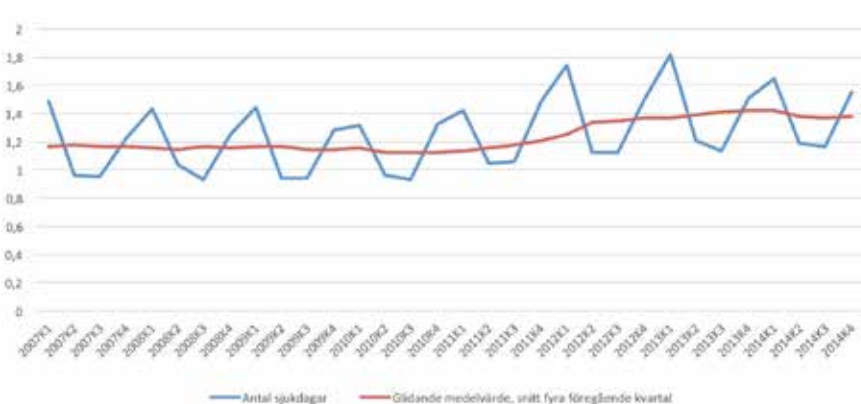
Antal påbörjade sjukfall som blir över 14 dagar per 1000 anställda

Källa: Försäkringskassan

Genomsnittligt antal sjukdagar per anställd tog ett kliv uppåt igen 2011-2012

Genomsnittligt antal sjukdagar per anställd och kvartal, samt glidande medelvärde fyra kvartal, alla sektorer. SCB:s konjunkturstatistik över sjuklöner, 2007-2014.

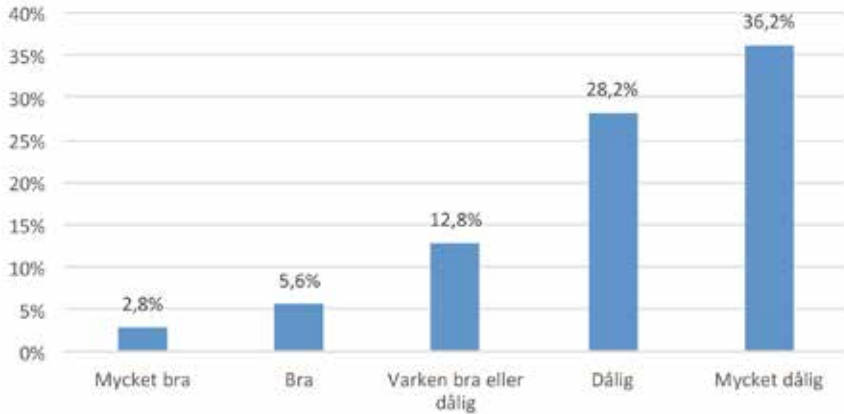
Källa: Statistiska Centralbyråns konjunkturstatistik över sjuklöner (KSJ)

Den upplevda ohälsan allt sämre

- De sjukskrivna upplever sig verkligen sjuka.
- Andelen som upplever god hälsa minskar kraftigt.

Ju sämre upplevd hälsa desto högre andel hög sjukfrånvaro

Andel med hög sjukfrånvaro* per svar på frågan
"Hur upplever du din hälsa?"

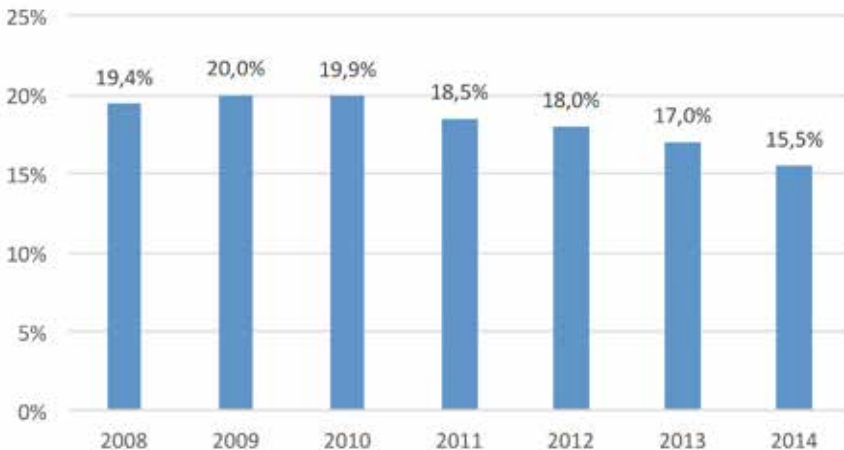

Källa: HALU-enkäten, 2008-2014.

* Hög sjukfrånvaro avser här respondenter som svarat ja på någon av frågorna:
"Jag har varit hemma från arbetet på grund av sjukdom minst sex gånger under det senaste året" eller
"Jag har varit sjuk mer än fyra veckor i sträck det senaste året"

Sjunkande andel som upplever mycket bra hälsa

Andel som upplever att de har mycket bra hälsa

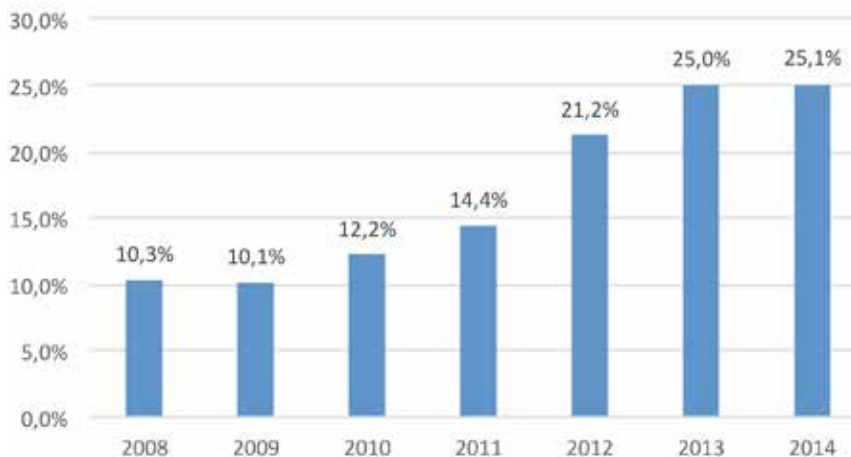
Källa: HALU-enkäten, 2008-2014

Den psykiska ohälsan ökar

- Kraftig ökning av de som uppger att de upplever oro, ängslan och nedstämdhet.
- Obalans mellan privatliv och arbete har tydligt samband med hög sjukfrånvaro.

Oro, ängslan och nedstämdhet bara ökar

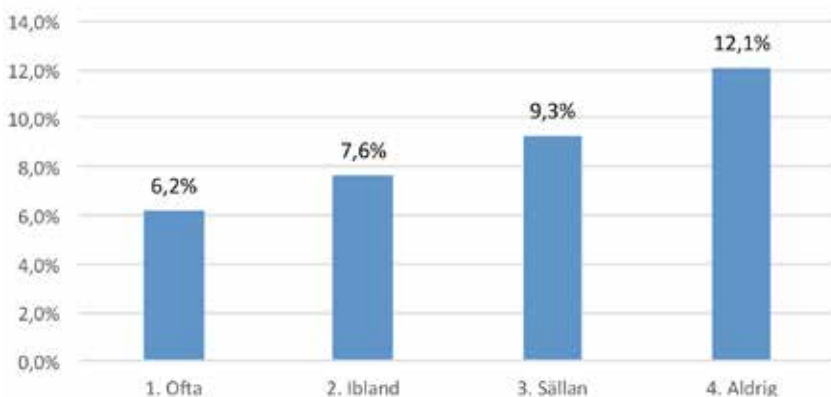
Andel som uppger att de upplevt oro, ängslan eller nedstämdhet per år

Källa: HALU-enkäten, 2008-2014

Ju sämre balans mellan arbete och privatliv desto större andel med hög sjukfrånvaro

Andel med hög sjukfrånvaro* per svar på frågan
"Jag har rimlig balans mellan privatliv och arbete"

Källa: HALU-enkäten, 2008-2014.

* Hög sjukfrånvaro avser här respondenter som svarat ja på någon av frågorna:

"Jag har varit hemma från arbetet på grund av sjukdom minst sex gånger under det senaste året" eller

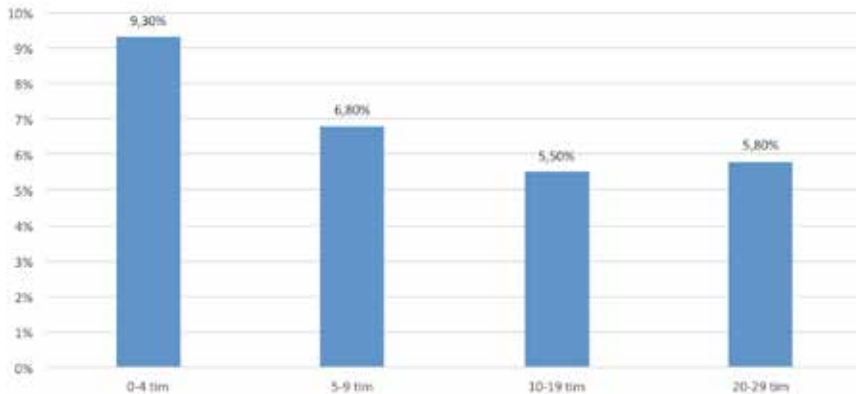
"Jag har varit sjuk mer än fyra veckor i sträck det senaste året"

Myt 1

Hög arbetsbelastning och övertidsuttag gör att personalen går på knäna och tvingas sjukskriva sig.

Verklighet: De med mer övertid har lägre sjukfrånvaro

Andel med hög sjukfrånvaro* per antalet timmar arbetad övertid per vecka

Källa: HALU-enkäten, 2008-2014.

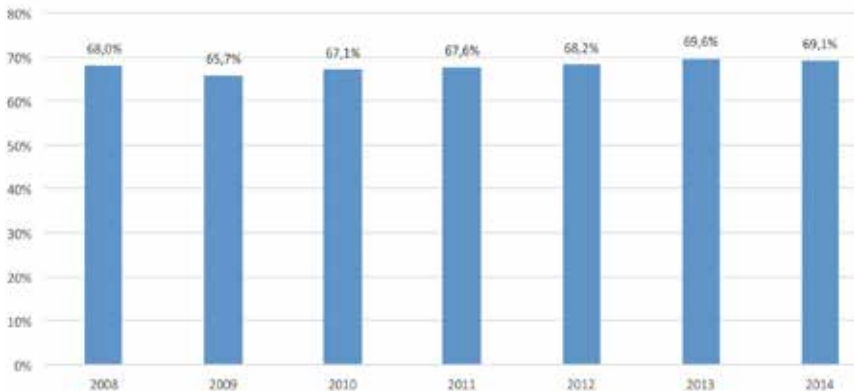
* Hög sjukfrånvaro avser här respondenter som svarat ja på någon av frågorna:
"Jag har varit hemma från arbetet på grund av sjukdom minst sex gånger under det senaste året" eller
"Jag har varit sjuk mer än fyra veckor i sträck det senaste året"

Myt 2

Människor kräver idag personligt engagemang i sina arbetsuppgifter, och har allt svårare att finna detta engagemang på dagens arbetsmarknad.

Verklighet: Engagemanget är stabilt över tid

Andel som svarar att ens arbete ofta engagerar

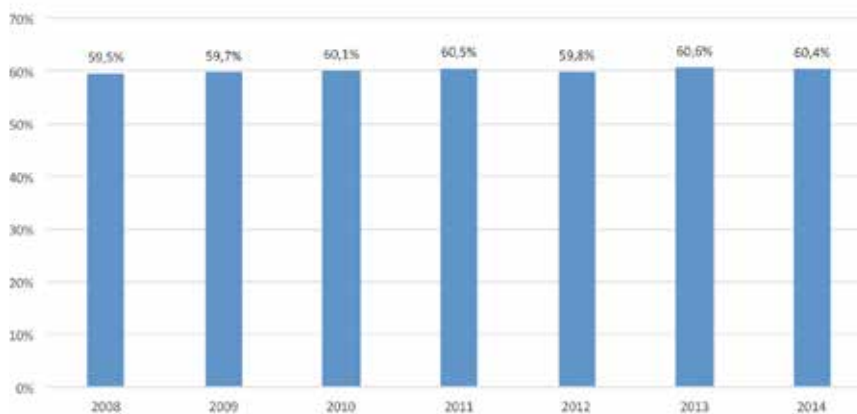
Källa: HALU-enkäten, 2008-2014.

Myt 3

Det moderna arbetslivet ställer nya krav på cheferna som de inte klarar av. Dåligt ledarskap bidrar till allt högre sjuktal.

Verklighet: Stödet av chef stabilt över tid

Jag får ofta det stöd jag behöver av min närmaste chef

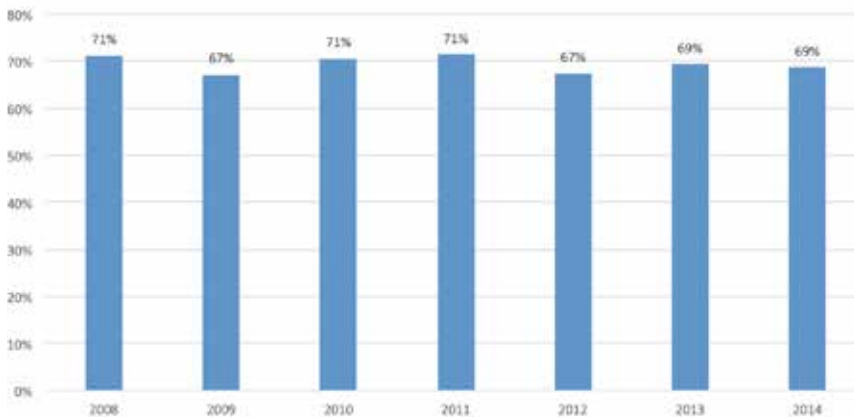
Källa: HALU-enkäten, 2008-2014.

Myt 4

Ökande press och stress i det moderna, ständigt uppkopplade arbetslivet gör att människor blir sjuka och sjukskriver sig.

Verklighet: Stressen tycks konstant över tid

Stress på jobbet*

Källa: HALU-enkäten, 2008-2014.

* "Stress på jobbet" avser här om respondenten svarat "Ofta" eller "Ibland" på frågan "Jag känner mig stressad på arbetet"

Observera att det finns ett samband mellan upplevd stress och hög andel sjukfrånvaro. Detta är ett känt faktum inte minst inom företagshälsövården, och något som man inom företagshälsan arbetar med väl beprövade metoder. Det som ändå är intressant är att det inte syns någon ökning. Detta motsäger att det är stress i traditionell mening som skapar den psykiska ohälsa som idag gör att sjuktalen är historiskt höga.

Feelgood är ett av Sveriges ledande hälsoföretag och verkar inom företagshälsa, träning, och sjukgymnastik. Vi erbjuder hälsotjänster till företag, organisationer och privatpersoner. Vårt motto är att satsningar på hälsa ska vara en lönsam investering, genom ökad produktivitet och sänkta kostnader för ohälsa i företag och ökad livskvalitet för privatpersoner. Feelgood är ett rikstäckande företag med cirka 500 medarbetare och levererar hälsotjänster nära 200 enheter över hela landet, av dessa är sextioalet egna anläggningar. Företaget grundades år 1995 och är noterat på Nasdaq OMX Nordic, Small Cap.

feelgood[®]

Feelgoods huvudkontor

Besöksadress: Garnisonen, Banérgatan 16

Postadress: Box 10111, 100 55 Stockholm

Tel: 08-545 810 00

www.feelgood.se